

УДК 339.564

І. М. Полищук,
аспірант кафедри менеджменту підприємницької діяльності
Тернопільського національного технічного університету імені Івана Пулюя
iryna.kozak@gmail.com

ОСНОВНІ ПІДХОДИ ДО ЕФЕКТИВНОГО РАНЖУВАННЯ ВИРОБНИЦТВА ПРОДУКЦІЇ МАШИНОБУДІВНОГО ПІДПРИЄМСТВА ПРИ ВИХОДІ НА ЗОВНІШНІ РИНКИ

У роботі представлено загальні підходи до ефективного використання наявних на машинобудівних підприємствах засобів при виході на зовнішні ринки збуту. Запропоновано використання коефіцієнтів відповідності як елементів взаємозв'язку між можливостями підприємства та вимогами, що висуваються до продукції на зовнішніх ринках. Розроблено основні підходи до ефективного ранжування виробництва продукції машинобудівного підприємства при його виході на зовнішні ринки.

Ключові слова: ранжування виробництва, продукція, машинобудівне підприємство, зовнішній ринок.

И. Н. Полищук ОСНОВНЫЕ ПОДХОДЫ К ЭФФЕКТИВНОМУ РАНЖИРОВАНИЮ ПРОИЗВОДСТВА ПРОДУКЦИИ МАШИНОСТРОИТЕЛЬНЫХ ПРЕДПРИЯТИЙ ПРИ ВЫХОДЕ НА ВНЕШНИЕ РЫНКИ

В работе представлены общие подходы к эффективному использованию имеющихся на машиностроительных предприятиях средств при выходе на внешние рынки сбыта. Предложено использование коэффициентов соответствия в качестве элементов взаимосвязи между возможностями предприятия и требованиями, предъявляемыми к продукции на внешних рынках. Разработаны основные подходы к эффективному ранжированию производства продукции машиностроительного предприятия при его выходе на внешние рынки.

Ключевые слова: ранжирование производства, продукция, машиностроительное предприятие, внешний рынок.

I. M. Polishchuk BASIC APPROACHES TO EFFECTIVE RANKING OF MACHINE ENGINEERING ENTERPRISES PRODUCTION OUTPUT IN FOREIGN MARKETS ENTERING

The paper presents the general approach to the effective usage of available resources of machine engineering enterprises in entering foreign markets. It is proposed to use compliance rates as elements of interconnection between capabilities of the enterprise and requirements for products in foreign markets. The main approaches to effective ranking of machine engineering company production in foreign markets entering is developed.

Key words: manufacturing ranking, production, machine engineering enterprise, foreign market.

Постановка проблеми. Сьогодні бракує комплексного підходу до визначення чіткої методики економічно обґрунтованого вибору продукції для експорту залежно від вимог, що висуваються до неї на зовнішніх ринках, та наявних можливостей щодо їх забезпечення у підприємства-виробника. Це актуалізує питання щодо вироблення методики найбільш економічно ефективного ранжування виробництва продукції для експорту з урахуванням різного роду факторів його впливу на зміну виробничих можливостей підприємства-виробника.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Питанням зовнішньоекономічної діяльності (ЗЕД) вітчизняних підприємств приділено увагу в багатьох працях відомих авторів: Багрової І. В., Дегтярьової О. І., Румянцеву А. П. та ін. [1–3]. У представлених дослідженнях пропонуються різні шляхи підвищення ефективності ЗЕД. При цьому в більшості випадків економічна ефективність ЗЕД розраховується стосовно конкретного виду зовнішньоекономічних операцій і є переважно одновекторною. Тому питання економічно обґрунтованого вибору, наприклад зовнішньоекономічних партнерів для збуту продукції вітчизняних машинобудівних підприємств, вимагає комплексного підходу та додаткових досліджень.

Мета статті. Нині необхідно вирішити проблему не тільки ефективного співробітництва із закордонним партнером, а й стратегічного планування ЗЕД з урахуванням певної найбільш економічно вигідної сукупності майбутніх контрактів. При цьому основним завданням є чітке зістав-

лення вимог до продукції для експорту і наявного потенціалу вітчизняних підприємств. Це потребує пошуку найбільш економічно вигідних партнерів для вітчизняних, зокрема машинобудівних, підприємств з точки зору їх забезпеченості відповідними технічними, технологічними, людськими та іншими ресурсами за одночасного оптимального економічно обґрунтованого ранжування виробництва продукції. Таким чином, доцільно розробити найбільш ефективний та оптимальний з погляду технологічного розвитку підприємства план упровадження у виробництво ряду нових видів продукції для експорту, беручи до уваги технічні, експлуатаційні й інші вимоги, що висуваються до неї.

Основні результати дослідження. Зважаючи на тенденцію до зростання експортно-імпортних операцій (рис. 1) [4], існує необхідність дослідження та вивчення діяльності вітчизняних підприємств у сфері зовнішньоекономічної діяльності, її оцінювання і розвитку. Для обчислення ефективності основних форм ЗЕД зазвичай використовують такі залежності [1]:

$$\text{Ефективність експорту} = \frac{\text{Грибуток, отриманий від експорту}}{\text{Загальні витрати, пов'язані з експортом}} \cdot 100\% \quad (1)$$

$$\text{Ефективність імпорту} = \frac{\text{Прибуток, отриманий від імпорту}}{\text{Загальні витрати, пов'язані з імпортом}} \cdot 100\% \quad (2)$$

За класичного підходу визначення ефективності ЗЕД зводиться до визначення відношення обсягу експортованої (імпортованої) продукції до відповідних витрат.

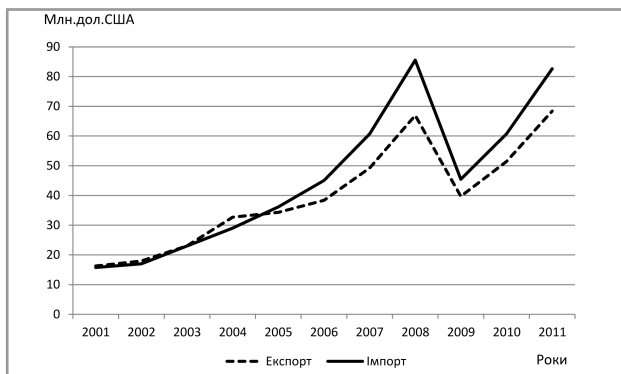

Рис. 1. Динаміка обсягів експорту та імпорту України за 2001-2011 рр.

Джерело: Опрацьовано автором на основі [4]

Зважаючи на основну властивість ЗЕД, а саме наявність відносно широкого ринку, наприклад збуту продукції, вибір оптимального підприємства-партнера є важливим завданням максимізації прибутковості вітчизняних підприємств. Ідеться про розробку системи оцінювання підприємств-імпортерів (експортерів). Ця оцінка може зводитися, зокрема, до економічної оцінки ефективності виробництва машинобудівним підприємством продукції із заданими закордонним споживачем характеристиками.

Відомо, що різні країни світу (території) мають різні економічні показники та рівень споживчих властивостей. З огляду на це те чи інше підприємство, яке належить до певної території, а особливо підприємство-імпортер, висуває певні, здебільшого типові для однорідної продукції вимоги (якість, ціна тощо) [5]. Відтак важливим завданням для вітчизняних, і зокрема машинобудівних, підприємств є пошук замовлень за кордоном на виготовлення продукції, вимоги до якої є найбільш прийнятними для українського товаровиробника з точки зору його забезпечення (технічного, технологічного, людського, організаційного й т. ін.).

Отже, необхідно розробити систему оцінки імпортерів (експортерів), за результатами якої можна розрахувати найбільш оптимальний шлях отримання прибутку на базі вимог майбутніх контрактів. У цьому зв'язку важливим є

пошук таких партнерів, співробітництво з якими було б найвигіднішим для вітчизняного підприємства з урахуванням можливих пропозицій конкурентів, які вже працюють або працюватимуть на цих ринках, та інших факторів. При цьому витрати на виробництво продукції, що експортуватиметься, повинні бути оптимальними для забезпечення вимог імпортерів.

Загалом на якість продукції машинобудівного підприємства впливають такі основні фактори, як обладнання (технічні засоби), технології, кваліфікація працівників, система управління (організаційні, мотиваційні та інші складові). Для різних видів продукції необхідні відповідні технічні засоби, технології, кваліфікація персоналу і система управління, без чого неможливий процес виробництва продукції належної якості (рис. 2).

Усі перелічені фактори тісно пов'язані між собою. Наприклад, впровадження нових технологій у більшості випадків наражається на труднощі за використання морально застарілого та зношеного обладнання і недостатньої кваліфікації працівників, до яких висуваються високі вимоги. Тому для забезпечення належної якості та технологічності продукції підприємство повинно мати відповідні технології, обладнання, кваліфікованих працівників і систему організації праці або управління.

Основною умовою прибутковості діяльності підприємства, як відомо, є мінімізація витрат. Завдяки широкій номенклатурі продукції, що пропонується іноземними високо-технологічними підприємствами, існує можливість вибору найбільш оптимального міжнародного партнера, для співпраці з яким у напрямі створення необхідних умов, наприклад для підвищення якості продукції, що підлягає експорту, вітчизняне підприємство зазнає мінімальних витрат.

Базуючись на відомих дослідженнях у цій сфері [1; 2], загальну залежність якості продукції від визначених факторів можна представити виразом:

$$A = f(M, T, P, Mg), \tag{3}$$

де A – інтегральний показник якості продукції; M – забезпеченість підприємства відповідним обладнанням, %; T – технологіями, %; P – персоналом, %; Mg – адекватною системою управління, %.

Згідно із технологічними нормами, виготовлення певного виробу із необхідними технічними, споживчими характеристиками потребує відповідних технологій, обладнання, кваліфікації працівників. Спираючись на нормативні документи, технологічні карти та іншу документацію, прийmemo за норму 100% мінімальне технічне чи технологічне забезпечення, або забезпечення відповідної кваліфікації працівників для виконання технічних і споживчих вимог до готової продукції. Відповідність підприємства вимогам якості продукції з урахуванням його забезпечення обладнанням, технологіями, персоналом та системою управління і з урахуванням впливу кожного із критеріїв на необхідну якість пропонуємо визначати, використовуючи таку залежність:

$$A = M \cdot k_M + T \cdot k_T + P \cdot k_P + Mg \cdot k_{Mg}, \tag{4}$$

де A – відповідність (забезпеченість) підприємства для вирішення завдань щодо досягнення необхідних технічних та експлуатаційних вимог продукції (% відносно норми); k_M, k_T, k_P, k_{Mg} – коефіцієнти впливу (вагомості до вимог) на кінцеві вимоги щодо, наприклад, технічних показників якості продукції, характеристик обладнання, технологій, персоналу, системи управління.

За наявності декількох варіантів майбутньої співпраці (декількох видів продукції) потрібно визначити всі вагові критерії оптимальності досягнення заданих характеристик (табл. 1), тобто критерії відповідності можливостей підприємства для забезпечення необхідних вимог до продукції і визначення пріоритетності для її впровадження у виробництво (рис. 3). Наведені вагові критерії відповідності ґрунтуються на розрахунку витрат для виконання технічних та експлуатаційних вимог, що висуваються до продукції, а також для забезпечення відповідних техніко-

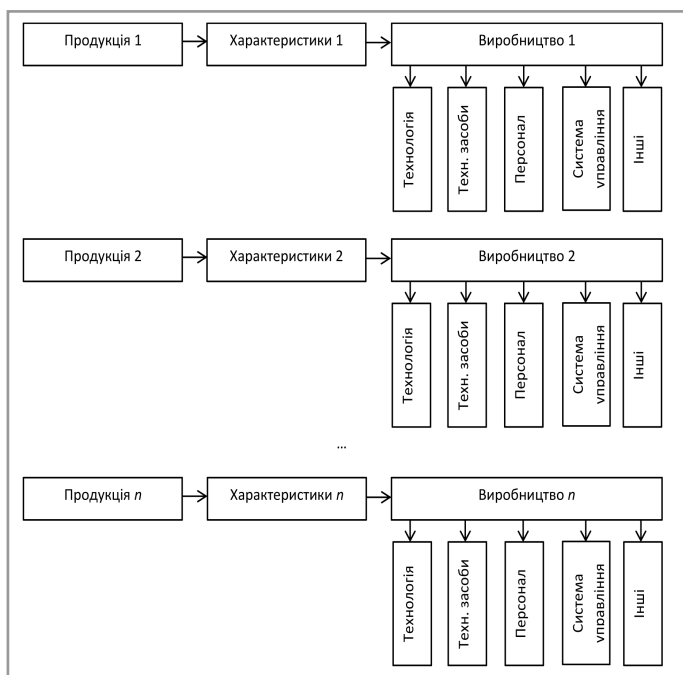

Рис. 2. Структурна схема забезпечення вимог (технічних та експлуатаційних) до продукції, виробленої на експорт
Джерело: Розроблено автором самостійно

Матриця коефіцієнтів відповідності наявних у підприємства можливостей для забезпечення вимог до продукції, призначеної на експорт

Таблиця 1

Напрямок	Продукція 1	Продукція 2	...	Продукція n
Удосконалення обладнання (технічних засобів)	kv_{M1}	kv_{M2}	...	kv_{Mn}
Удосконалення технологій	kv_{T1}	kv_{T2}	...	kv_{Tn}
Підвищення кваліфікації персоналу	kv_{P1}	kv_{P2}	...	kv_{Pn}
Удосконалення системи управління та організації виробництва	kv_{Mg1}	kv_{Mg2}	...	kv_{Mgn}

Джерело: Розроблено автором самостійно

економічних показників при її виробництві (табл. 2). Слід також урахувати прямі й непрямі експортно-імпорتنі витрати та собівартість виготовлення продукції.

Відповідно до матриці оптимального вибору зовнішньоекономічних партнерів за статтями витрат найкраще рішення можна знайти у розв'язку наведеної нижче системи залежностей:

$$\begin{cases} Q_1 = Q_{M1} + Q_{T1} + Q_{P1} + Q_{Mg1} + Q_{S1} + Q_{EI_{p1}} + Q_{EI_{z1}} \\ Q_2 = Q_{M2} + Q_{T2} + Q_{P2} + Q_{Mg2} + Q_{S2} + Q_{EI_{p2}} + Q_{EI_{z2}} \\ \dots \\ Q_n = Q_{Mn} + Q_{Tn} + Q_{Pn} + Q_{Mgn} + Q_{Sn} + Q_{EI_{pn}} + Q_{EI_{zn}} \end{cases} \quad (5)$$

$Q \rightarrow \min$

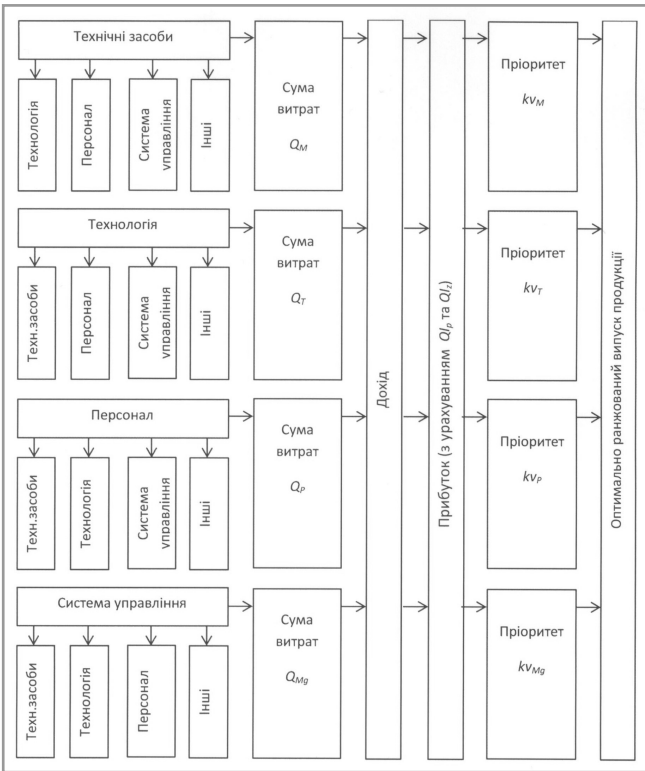

Рис. 2. Структурна схема визначення пріоритетних напрямів виробництва продукції для закордонних партнерів

Джерело: Розроблено автором самостійно

Матриця статей витрат, що необхідні підприємству для забезпечення виробництва та постачання певних видів продукції із відповідними характеристиками

Таблиця 2

Стаття витрат	Продукція 1	Продукція 2		Продукція n
Технічні засоби	Q_{M1}	Q_{M2}		Q_{Mn}
Технології	Q_{T1}	Q_{T2}		Q_{Tn}
Персонал	Q_{P1}	Q_{P2}		Q_{Pn}
Система управління	Q_{Mg1}	Q_{Mg2}		Q_{Mgn}
Собівартість	Q_{S1}	Q_{S2}		Q_{Sn}
Прямі експортні/імпорتنі витрати	$Q_{EI_{p1}}$	$Q_{EI_{p2}}$		$Q_{EI_{pn}}$
Непрямі експортні/імпорتنі витрати	$Q_{EI_{z1}}$	$Q_{EI_{z2}}$		$Q_{EI_{zn}}$

Джерело: Розроблено автором самостійно

Завдання полягає не у виборі одного партнера, а в розробці стратегічного довгострокового співробітництва. На першому етапі вибирається найбільш вигідний для підприємства партнер з точки зору витрат із забезпечення відповідних показників продукції для експорту.

Але більш важливим є другий етап співробітництва, коли відбувається пристосування

виробництва у співпраці з першим замовником до вимог продукції наступного замовника. Адже саме це забезпечить підписання майбутніх довгострокових договорів із найбільшою економічною вигодою для підприємства. Таким чином, критерій витрат є вирішальним при виборі першого із зовнішньоекономічних партнерів, а в подальшому необхідно враховувати так званий майбутній технологічний потенціал підприємства, формування якого було закладено у співпраці з першим підприємством. Основним завданням при цьому є пошук наступного партнера, вимоги якого до продукції підприємства найбільшою мірою відповідають його технологічному потенціалу. Потрібен партнер, співпраця з яким буде вигідною після або під час взаємодії з першим підприємством, що вибирається тільки за критерієм загальних витрат, із точки зору набутого технологічного потенціалу. Отже, коефіцієнти відповідності можна визначити таким чином:

$$\begin{cases} kv_1 = \frac{Q_{M1}}{Q_1} + \frac{Q_{T1}}{Q_1} + \frac{Q_{P1}}{Q_1} + \frac{Q_{Mg1}}{Q_1} + \frac{Q_{S1}}{Q_1} + \frac{Q_{EI_{p1}}}{Q_1} + \frac{Q_{EI_{z1}}}{Q_1} = 1 \\ kv_2 = \frac{Q_{M2}}{Q_2} + \frac{Q_{T2}}{Q_2} + \frac{Q_{P2}}{Q_2} + \frac{Q_{Mg2}}{Q_2} + \frac{Q_{S2}}{Q_2} + \frac{Q_{EI_{p2}}}{Q_2} + \frac{Q_{EI_{z2}}}{Q_2} = 1 \\ kv_n = \frac{Q_{Mn}}{Q_n} + \frac{Q_{Tn}}{Q_n} + \frac{Q_{Pn}}{Q_n} + \frac{Q_{Mgn}}{Q_n} + \frac{Q_{Sn}}{Q_n} + \frac{Q_{EI_{pn}}}{Q_n} + \frac{Q_{EI_{zn}}}{Q_n} = 1 \end{cases} \quad (6)$$

$$\begin{cases} kv_1 = kv_{M1} + kv_{T1} + kv_{P1} + kv_{Mg1} + kv_{S1} + kv_{EI_{p1}} + kv_{EI_{z1}} \\ kv_2 = kv_{M2} + kv_{T2} + kv_{P2} + kv_{Mg2} + kv_{S2} + kv_{EI_{p2}} + kv_{EI_{z2}} \\ \dots \\ kv_n = kv_{Mn} + kv_{Tn} + kv_{Pn} + kv_{Mgn} + kv_{Sn} + kv_{EI_{pn}} + kv_{EI_{zn}} \end{cases} \quad (7)$$

Про готовність підприємства до виготовлення певних видів продукції свідчатиме його відповідність зазначеним коефіцієнтам з урахуванням як певних затрат для забезпечення виконання всіх вимог до виробництва та реалізації продукції, які висуває закордонний партнер, так і майбутніх прибутків від її продажу.

За величиною коефіцієнта відповідності за певним видом засобів, що наявні на підприємстві (техніка, технології, персонал, система управління), визначається «перший» вид продукції, який найбільш доцільно впровадити у виробництво на підприємстві для реалізації закордонним партнерам.

Для проведення ранжування виробництва продукції необхідно створити матрицю відповідності продукції за засобами забезпечення їх характеристик. Відомо, що кожен виріб має певні спільні ознаки з аналогічним товаром, який виготовляється на іншому підприємстві. Величину таких ознак можна визначити як різницю між витратами, що враховуються за допомогою коефіцієнтів відповідності, а саме між початковим коефіцієнтом відповідності та наявним після

випуску продукції n , стосовно якої визначається коефіцієнт відповідності продукції $n+1$:

$$\begin{cases} k_{M_{12}} = \frac{QM_2 - QM_1}{Q_1 - Q_2} + \frac{QT_2 - QT_1}{Q_1 - Q_2} + \frac{QP_2 - QP_1}{Q_1 - Q_2} + \frac{QMg_2 - QMg_1}{Q_1 - Q_2} + \frac{QS_2 - QS_1}{Q_1 - Q_2} + \frac{QEI_{p2} - QEI_{p1}}{Q_1 - Q_2} + \frac{QEI_{22} - QEI_{21}}{Q_1 - Q_2} \\ k_{v_{12}} = \frac{QM_2 - QM_1}{Q_1 - Q_2} + \frac{QT_2 - QT_1}{Q_1 - Q_2} + \frac{QP_2 - QP_1}{Q_1 - Q_2} + \frac{QMg_2 - QMg_1}{Q_1 - Q_2} + \frac{QS_2 - QS_1}{Q_1 - Q_2} + \frac{QEI_{p2} - QEI_{p1}}{Q_1 - Q_2} + \frac{QEI_{22} - QEI_{21}}{Q_1 - Q_2} \\ k_{v_{21}} = \frac{QM_1 - QM_2}{Q_2 - Q_1} + \frac{QT_1 - QT_2}{Q_2 - Q_1} + \frac{QP_1 - QP_2}{Q_2 - Q_1} + \frac{QMg_1 - QMg_2}{Q_2 - Q_1} + \frac{QS_1 - QS_2}{Q_2 - Q_1} + \frac{QEI_{p1} - QEI_{p2}}{Q_2 - Q_1} + \frac{QEI_{21} - QEI_{22}}{Q_2 - Q_1} \\ k_{v_{22}} = \frac{QM_1 - QM_2}{Q_2 - Q_1} + \frac{QT_1 - QT_2}{Q_2 - Q_1} + \frac{QP_1 - QP_2}{Q_2 - Q_1} + \frac{QMg_1 - QMg_2}{Q_2 - Q_1} + \frac{QS_1 - QS_2}{Q_2 - Q_1} + \frac{QEI_{p1} - QEI_{p2}}{Q_2 - Q_1} + \frac{QEI_{21} - QEI_{22}}{Q_2 - Q_1} \\ k_{v_{2n}} = \frac{QM_n - QM_2}{Q_2 - Q_n} + \frac{QT_n - QT_2}{Q_2 - Q_n} + \frac{QP_n - QP_2}{Q_2 - Q_n} + \frac{QMg_n - QMg_2}{Q_2 - Q_n} + \frac{QS_n - QS_2}{Q_2 - Q_n} + \frac{QEI_{pn} - QEI_{p2}}{Q_2 - Q_n} + \frac{QEI_{2n} - QEI_{22}}{Q_2 - Q_n} \\ k_{v_{211}} = \frac{QM_1 - QM_2}{Q_2 - Q_1} + \frac{QT_1 - QT_2}{Q_2 - Q_1} + \frac{QP_1 - QP_2}{Q_2 - Q_1} + \frac{QMg_1 - QMg_2}{Q_2 - Q_1} + \frac{QS_1 - QS_2}{Q_2 - Q_1} + \frac{QEI_{p1} - QEI_{p2}}{Q_2 - Q_1} + \frac{QEI_{21} - QEI_{22}}{Q_2 - Q_1} \\ k_{v_{212}} = \frac{QM_2 - QM_2}{Q_2 - Q_2} + \frac{QT_2 - QT_2}{Q_2 - Q_2} + \frac{QP_2 - QP_2}{Q_2 - Q_2} + \frac{QMg_2 - QMg_2}{Q_2 - Q_2} + \frac{QS_2 - QS_2}{Q_2 - Q_2} + \frac{QEI_{p2} - QEI_{p2}}{Q_2 - Q_2} + \frac{QEI_{22} - QEI_{22}}{Q_2 - Q_2} \\ k_{v_{2n1}} = \frac{QM_n - QM_n}{Q_n - Q_n} + \frac{QT_n - QT_n}{Q_n - Q_n} + \frac{QP_n - QP_n}{Q_n - Q_n} + \frac{QMg_n - QMg_n}{Q_n - Q_n} + \frac{QS_n - QS_n}{Q_n - Q_n} + \frac{QEI_{pn} - QEI_{pn}}{Q_n - Q_n} + \frac{QEI_{2n} - QEI_{2n}}{Q_n - Q_n} \end{cases} \quad (6)$$

Висновки. За допомогою використання запропонованої методики ранжування виробництва продукції можна вирішити проблему не тільки ефективного співробітництва вітчизняного машинобудівного підприємства із закордонними партнерами, а й стратегічного планування ЗЕД з урахуванням певної найбільш економічно вигідної сукуп-

ності майбутніх контрактів. Одночасно вирішується важливе завдання при виході вітчизняного машинобудівного підприємства на зовнішній ринок, а саме чітке зіставлення вимог до продукції для експорту і наявного потенціалу підприємства. Тобто на основі розрахованих коефіцієнтів відповідності наявним у підприємства засобам, а також коефіцієнтів відповідності між різними видами продукції можна здійснити економічно обґрунтоване ранжування виробництва продукції для експорту із мінімальними витратами, а отже, із максимізацією прибутковості від експортно-імпорتنних операцій.

Література

1. Багрова І. В. Зовнішньоекономічна діяльність підприємств : підручник для вузів / І. В. Багрова, Н. І. Редіна, В. Є. Власюк, О. О. Гетьман ; за ред. д-ра екон. наук, проф. І. В. Багрової. – К. : Центр навчальної літератури, 2004. – 580 с.
2. Дегтярева О. И. Внешнеэкономическая деятельность : учеб. пособ. / О. И. Дегтярева, Т. Н. Полянова, С. В. Саркисов. – М. : Дело, 1999. – 320 с.
3. Румянцев А. П. Зовнішньоекономічна діяльність : навч. посіб. / А. П. Румянцев, Н. С. Румянцева. – 2-ге вид., перероб. та доп. – К. : Центр учбової літератури, 2012. – 296 с.
4. Офіційний сайт Державної служби статистики України. – <http://www.ukrstat.gov.ua>
5. Поліщук І. М. Особливості ведення зовнішньоекономічної діяльності підприємства / І. М. Поліщук // Науковий вісник НЛТУ України : збірник науково-технічних праць. – 2012. – Випуск 22.1. – С. 313–322.

Стаття надійшла до редакції 15 жовтня 2012 року

УДК 658:004.9

Д. С. Терехов,
аспірант кафедри міжнародних економічних відносин Інституту міжнародних відносин Хмельницького національного університету
dsterekhov@gmail.com

УДОСКОНАЛЕННЯ ІНФОРМАЦІЙНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ УПРАВЛІННЯ МАШИНОБУДІВНИМ ПІДПРИЄМСТВОМ НА ОСНОВІ ПРОЦЕСНОГО ПІДХОДУ

У статті здійснено аналіз ролі бізнес-процесів в оптимізації діяльності машинобудівних підприємств, досліджено основоположні аспекти інформаційного забезпечення управління на основі процесного підходу, визначено особливості застосування ІС та ІТ у бізнес-архітектурі підприємства.

Ключові слова: інформаційне забезпечення, бізнес-процеси, інформаційні системи, автоматизація управлінських процесів.

Д. С. Терехов
СОВЕРШЕНСТВОВАНИЕ ИНФОРМАЦИОННОГО ОБЕСПЕЧЕНИЯ УПРАВЛЕНИЯ МАШИНОСТРОИТЕЛЬНЫМ ПРЕДПРИЯТИЕМ НА ОСНОВЕ ПРОЦЕССНОГО ПОДХОДА

В статье осуществлен анализ роли бизнес-процессов в оптимизации деятельности машиностроительных предприятий, исследованы основополагающие аспекты информационного обеспечения управления на основе процессного подхода, определены особенности использования ИС и ИТ в бизнес-архитектуре предприятия.

Ключевые слова: информационное обеспечение, бизнес-процессы, информационные системы, автоматизация управленческих процессов.

Постановка проблеми. Використання інформаційних технологій в управлінні машинобудівним підприємством є дієвим способом підвищення ефективності управління організаційними системами різного масштабу – від бригади і цеху до підприємства у цілому. Прогрес у сфері управління практично неможливий без застосування інформаційних технологій. Адже інформаційні системи підприємства за-

D. S. Terexov
MODERNIZATION OF THE INFORMATION PROVISION OF A MACHINE-BUILDING ENTERPRISE MANAGEMENT ON THE BASIS OF PROCESS APPROACH

In the article the analysis of business processes in optimization of activity of machine-building enterprises is produced, the fundamental aspects of the information provision of management on the basis of process approach are analyzed and the application features of IS and IT in business-architecture of enterprise are defined.

Key words: information provision, business processes, information systems (IS), automatization of administrative processes.

безпечують інформаційну підтримку всіх управлінських процесів та служб підприємства, включаючи проектування, виробництво і збут продукції, фінансово-економічний аналіз, управління персоналом, маркетинг, супровід експлуатації виробів, поточне та перспективне планування.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Проблемами використання сучасних механізмів управління, у тому